

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum XXII. Si Apostolicæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

CAPITULUM XXII.

Si Apostolicæ.

PARAPHRASIS.

Apostolicæ Sedis legatus in Ecclesia aliqua, suæ legationis auctoritate, reservavit pro Titio Canonicatum, & præbendam proximè vacaturam, & irritum decrevit, si quid contra hanc reservationem fuerit attentatum, constitutis certis executoribus, qui canonicatum, & præbendam, si vacaverint, Titio conferant; postea verò Pontifex, cum id cognovisset, ratum habuit, & Apostolicâ auctoritate confirmavit, atque eisdem, vel alijs executoribus mandavit, ut in hoc provisionis negotio auctoritate Apostolica procedant, juxta litterarum legati tenorem. Hæc casu provisio Titij post impertitam Apostolicam auctoritatem facta censeri debet Apostolica, & idè Titius alijs omnibus, quibus postea Papa in eadem Ecclesia provideri mandavit (tametsi ipsis canonicatum actualiter contulerit) in præbendæ affecutione præferendus est.

SUMMARIUM.

1. Reservare potest Legatus à latere, spectato jure communi, beneficium aliquod proximè vacaturum pro certa persona.
 2. Quæ Legatus talis agit ex munere ordinario, non censetur agere Apostolicâ auctoritate, sed auctoritate sua legationis.
 3. Nisi gratiam ab inferiore factam ex certa scientia interpositâ auctoritate Apostolicâ confirmet Pontifex.
 4. Enumerantur plures effectus, quos dispositio ita confirmata habet.
- Notandum primò, Legatus à latere, spectato communi jure beneficium, & præbendam proximè vacaturam reservare potest etiam pro certa persona, prout habetur in c. præsentis 3. de officio legati in 6. per

hanc tamen reservationem non acquiritur personæ propriè dictum jus, si quidem jus expectativæ dare ad beneficium est proprium Papæ, sicuti docui in c. si enim 9. supra hoc lib. & tit. & hæc causâ est, cur Canonici postea recepti, cum auctoritate Papæ, in affecutione præbendæ præferri debent ijs, quibus Legatus præbendam reservavit, vel canonicam contulit, nam si per talem reservationem v. g. pro Titio factam, auctoritate Legati, ipsi jus quæsitum esset super præbendâ, tunc Papa alteri postea canonicam vel jus expectativæ dando, juri Titij derogare non intenderet, quia nec datio, nec confirmatio Papalis censetur trahi retrò cum præjudicio juris tertij, ait Franc. hic in fine.

Notandum secundò. Quæ Legatus agit ex munere ordinario, ea auctoritate legationis, non Apostolicâ agere censetur. Ita Dominic. hic in principio Gl. & Franc. in c. si à sede 31. infra hoc tit.

Notandum tertio. Si Papa gratiam ab inferiore concessam, ex certa scientia, interpositâ auctoritate Papali confirmet, efficit eam Apostolicæ Sedis gratiam, & inde plures effectus & commoda consequi possunt, & quidem in proposito casu sunt hæc.

Primum. Si collatio aut reservatio beneficii facta ab inferiore irrita esset, per talem confirmationem convalesceret, sicuti supra dictum in cit. c. cum qui. Secundum. Si Legatus officio aut vitâ defunctus fuerit, ante provisionem Titio factam, expirasset gratia reservationis, prout Gl. hic monet v. præferri, & cit. c. præsentis, sed per Papalem reservationem pro certa persona jus ei acquiritur, idque semel acquisitum non perditur morte concedentis, sicuti tradit Gl. citata, & dicitur in c. si cui 36. hoc tit. Tertium. Quòd in affecutione præbendæ iste Titius præferetur alijs postea à Papa jus expectativæ habentibus, non obstante, quòd his à Papa canonicam collata sit, quia collatio intelligitur facta sine præjudicio tertij. Quartum. Quòd de tali reservatione Papali seu jure expectati-

væ in impetratione alterius beneficij mentio facienda est secundum Gl. receptam hic V. preferri Francum in c. sequente n. 6. & constat ex ijs, quæ antea dixi hoc tit. in c. non potest.

CAPITULUM XXIII.

Si motu.

PARAPHRASIS.

Si Papa Clerico obtinenti beneficium, proprio motu alterum beneficium conferat, non factâ mentione beneficij prioris, non idèo gratia hæc pontificia, quæ ex mera liberalitate processit, subreptitia censenda est. Verùm si talis gratia facta sit ad petitionem Clerici, vel ab altero pro ipso oblatam, tunc quantumcunque modicum beneficium in petitione taceatur, gratia seu concessio subreptitia erit: tunc autem proprio motu gratia concedi dicitur, cum id in literis expressum est.

SUMMARIUM.

1. Vitium subreptionis opponi non potest gratia, motu proprio concessa, ob veri taciturnitatem.
2. Nisi taciturnitas jus tertij respiciat.
3. Neque tollitur per motum proprium subreptio per expressionem falsi.
4. Si ad instantiam obtenta sit gratia, neque subreptio ob veri taciturnitatem tollitur.
5. Non tamen censetur, motu proprio, concessa gratia, nisi exprimat concedens.
6. Utrum per clausulam: ex certa scientia: tollantur personæ inhabilitates?

NOtandum primò. Si gratia motu proprio Superioris concessa sit, ad eam enervandam, non potest vitium opponi subreptionis ob taciturnitatem veri: explicari debent singulæ particulæ hujus notandi. Primò, loquimur de gratia Superioris, & non solius Papæ, aut Principis, nam etiam in Legato, & alijs ordinarijs doctri-

na hæc locum habet, secundum Gl. receptam in c. ult. v. mentio de officio Legati in 6. Franc. hic. n. 1. Sanchez lib. 8. de matrimonio disp. 21. n. 48. ubi ait, clausulam, motu proprio, magis convenire ordinarijs locorum, quippe, qui majorem personarum suæ Diæcesis cognitionem habent, & idèo subreptio propter taciturnitatem veri facilius excludi potest.

Secundò dictum est, ad enervandam gratiam non posse opponi vitium subreptionis; nam alia vitia gratiæ opponi possunt per viam juris communis, sicuti hic notat Joann. And. n. 1. Anchoran. not. 2. Gl. in Clement. si Romanus V. valdam hoc tit. Sanchez lib. 8. disp. 21. n. 49. ubi aiunt, licèt clausula, motu proprio, subreptionem tollat, tamen inhabilitatem personæ non tollit, nec dispensationem inducit, v. g. super ætate, irregularitate, natalium defectu, beneficiorum incompatibilitate: probari debet ex eo, quia clausula, motu proprio, non ampliat intentionem concedentis, gratiam probabiliter præsumptam, juxta G. in Clement. 2. v. directas hoc tit. Abb. in c. ad aures n. 5. de rescriptis. Syl. v. rescriptum. q. 6. Sanchez n. 51. At verò in dubio, & nisi aliud in rescripto, lege, statuto, vel quavis dispositione indicetur, intentio disponentis, aut concedentis censetur esse conformis juri communi. Quia etiam supra dixi in c. non potest 21. not. 3. hoc lib. & tit. quòd in dubio gratia Principis dispensationem contra jus non inducat.

Hinc collige, si taciturnitas respiciat jus tertij, subreptionem non tolli per clausulam, motu proprio, sicuti docet Abb. in c. ad aures n. 5. Felin. n. 50. de rescriptis. Franc. hic n. 6. Sanchez n. 50. v. g. si taceatur, quòd beneficium sit juris patronatus; vel quòd beneficij junio facta sit per Ordinarium, licèt ea effectum non dum consecuta sit, vel quòd statutum particulare repugnet, qua de re regula traditur apud Sanchez: quòd motus proprius, jus in re vel ad rem alteri quæsitum non auferat,